

KONFERENCA IFLA 2007

Konferenca IFLA 2007 z naslovom *Libraries for the future* je potekala v Durbanu v Južni Afriki. Večina prispevkov je objavljena na naslovu <http://www.ifla.org>. Sledijo kratki povzetki ali reference na prispevke, ki sem jih poslušala.

Otvoritev

Konferenco je odprl **Alex Byrne**, predsednik Ifle, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/069-Byrne-en.pdf>.

Glavni govor je imel znameniti sodnik **Albie Sachs** z Ustavnega sodišča Južne Afrike (<http://www.concourt.gov.za/text/judges/current/justicealbiesachs/1.html>). Pripovedoval je svojo življenjsko zgodbo, ki je tesno povezana z dolgoletnimi prizadevanji za vzpostavitev demokracije v tej državi. Leta 1988 je v Maputu preživel atentat južnoafriških agentov in pri tem izgubil roko in oko. Po prvih demokratičnih volitvah 1994 ga je Nelson Mandela postavil na čelo Ustavnega sodišča. Sodeloval je pri pripravi ustave in drugih zakonov ter pri načrtovanju zgradbe sodišča v Johannesburgu, ki je zgrajena na mestu nekdanjega zapora Old Fort Prison. V govor je spretno vpletel vlogo knjižničarja tako v času njegovega prestopanja zaporne kazni kot tudi v poznejšem obdobju. Na videoposnetku, s katerim je predstavil zgradbo in prostore Ustavnega sodišča, smo lahko videli lepo oblikovane in bogato založene knjižne police.

Sekcija Strokovnega odbora o prestrukturiranju Ifle

Sekcija nadaljevala lanskoletno razpravo o prestrukturiranju Ifle, katerega cilj je zmanjšanje birokracije in stroškov. Na dokument (<http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/070-PC-hearing.pdf>), ki je bil objavljen vnaprej, so lahko udeleženci dali svoje pripombe. K besedi se je prijavilo več kakor 20 udeležencev. Veliko pripomb so imeli predvsem vodje specializiranih in zato manjših sekcij, ki jim zaradi novih pravil – slednja zahtevajo najmanj 50 članov za ustanovitev sekcije – grozi prenehanje delovanja. Nekateri od njih so predlagali, da se meja zniža na 40 članov. Več udeležencev je predlagalo, da naj se številno sektorjev (angl. *divisions*), ki so najvišja raven raz-

delitve, poveča od štiri na pet, tako da bi se sektor *Knjižnično gradivo, funkcije in servisi* razdelil na dva sektorja. Nekateri so predloge za prestrukturiranje tudi pohvalili, najbolj kritični pa so predlagatelje sprememb vprašali, ali so analizirali in ocenili, za koliko se bodo s predlaganimi spremembami stroški zmanjšali, in ali so za zmanjšanje stroškov proučili tudi druge možne spremembe glede organiziranosti. Predlagatelji sprememb so obljubili, da bodo pripombe proučili in pripravili dopolnjen dokument za nadaljnjo razpravo v organih Ifle.

Sektor IV, Bibliografska kontrola

Uvodno besedo je imela **Barbara Tillett** (Kongresna knjižnica, ZDA), predsednica sektorja. **Glenn Patton** (OCLC, Dublin, ZDA) je poročal o novostih projekta FRAR – Funkcionalne zahteve za normativne zapise (Functional Requirements for Authority Records). Na osnovi pripomb strokovnjakov, ki so sodelovali pri verifikaciji predloga, je bil projekt preimenovan v FRAD – Funkcionalne zahteve za normativne podatke (Functional Requirements for Authority Data). Priporočila se tako ne bodo nanašala na normative zapise, temveč na normativne podatke. V letošnji ponovni verifikaciji predloga je 14 institucij, vključno s tremi posamezniki, predložilo za več kakor 100 strani pripomb. Po obravnavi pripomb bo sledila priprava končnega predloga. Gospod Patton je še povedal, da IFLA ne bo podprla izdelave študije izvedljivosti ISADN (International Standard Authority Data Number). **Marcia Zeng** (Kent State University, ZDA) in **Maja Žumer** (Univerza v Ljubljani) sta predstavili novosti *FRSAR*.¹ Osnutek poročila o delu pri projektu, ki med drugim obsega obdelavo 800 odgovorov na anketo, bo objavljen v začetku naslednjega leta. Maja Žumer je predstavila uporabo nekaterih novih terminov, npr. "thema" za koncept, področje, predmet. Aktivnosti sekcije za katalogizacijo (Cataloguing Section Activities) je predstavila **Judith Kuhagen** (Kongresna knjižnica, ZDA). Govorila je predvsem o projektu združitve družine standardov ISBD za različne vrste gradiva v en standard ISBD, ki je objavljen v obliki publikacije z zamenljivimi listi. **Ina Fourie** (University of Pretoria, Južna Afrika) je predstavila stanje na področju bibliografske kontrole v Južni Afriki, [ORGANIZACIJA ZNANJA 2007, LETN. 12, ZV. 3](http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/075-</p>
</div>
<div data-bbox=)

[Fourie Burger-en.pdf](#). V uvodu je povedala, da v projektu, v okviru katerega so analizirali stanje bibliografske kontrole v državi, ni sodelovala kot knjižničarka. Bibliografsko področje je zelo kompleksno, saj je v rabi 11 različnih jezikov. Navedla je številne probleme, med drugim tudi, da je za nekatera obdobja značilna slaba publicistična dejavnost, da praktiki s področja knjižničarstva redko pišejo o svojih izkušnjah, da ni tradicije sodelovanja med institucijami ipd.

Novi poklici: Razvoj novih poklicev za prihodnost

Tracie Hall (Dominican University, Illinois, ZDA) je govorila o problemu zagotavljanja ustreznih storitev za prebivalstvo različnih kultur (*Diversity counts: challenges for new professionals in promoting a diverse workforce*). V ZDA med knjižničarji prevladujejo belci (med 10 knjižničarji je kar 9 belcev), kar ni sorazmerno s številom prebivalstva, ki mu storitve ponujajo. Glede na to, da se mlajša generacija knjižničarjev preusmerja v druge poklice, je predlagala, naj se dopusti ljudem z drugimi poklici vstop v knjižničarstvo. **Ujala Satgoor** (University of Pretoria, Južna Afrika) je govorila o tem, kako pomembno je razvijati sposobnosti vodenja v knjižnicah (*Developing leadership skills*), pri čemer je imela v mislih mentorstvo in usmerjanje, ne pa upravljanja. **Andrew Cranfield** (EBLIDA, Nizozemska) je govoril o možnostih motiviranja mladih za poklic knjižničarja (Rising to the challenge: contributing to the strategy of your organisation). **Veronda J. Pitchford** (Urban Libraries Council, ZDA) pa je predstavila pozitivne izkušnje pri izobraževanju knjižničarjev na osnovi programov izmenjave (*Developing skills through exchanges: the "Inform the World" programme*). V enomesečnem programu izmenjave je sodelovala pri delu šolskega knjižničarja v Afriki in se pri tem tudi sama veliko naučila. V komentarjih je kar nekaj udeležencev izrazilo zaskrbljenost, ker veliko mladih zapušča poklic knjižničarja zaradi boljšega plačila v privatnem sektorju. Komentatorji so spraševali, kako motivirati ljudi za delo. Pojasnjevali so, da je težava najbrž ta, da večina ni pripravljena prevzeti odgovornosti tudi v drugih strokah, ne samo v knjižničarstvu. V enem od komentarjev je bilo izpostavljeno tudi vprašanje, zakaj so vodje katalogizacije pretežno belci.

Bibliografije, nacionalne knjižnice, klasifikacija in indeksiranje: Ponovni razmislek o nacionalnih bibliografijah v digitalni dobi

Ingrid Parent (Library and Archives, Kanada) je govorila o pomenu nacionalne bibliografije v digitalni dobi (*The importance of national bibliographies in the digital age*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/089-Parent-en.pdf>). Čeprav je institut nacionalne bibliografije v digitalni dobi še vedno pomemben, so spremembe nujno potrebne. Večjo

pozornost je treba posvetiti spoznavanju uporabnikov nacionalne bibliografije, novim možnostim produkcije, da se doseže večja pravočasnost objave, novim selekcijskim merilom, delitvi odgovornosti z novimi partnerji, spremembam standardov v smeri poenostavitve ter nasploh večji odprtosti in demokratičnosti v procesu izdelave nacionalnih bibliografij. **Maja Žumer** je predstavila delo pri pripravi novih smernic za nacionalne bibliografije v digitalni dobi (*The new Guidelines for national bibliographies in the digital age*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/089-Zumer-en.pdf>). Začetek priprave novih smernic sega v leto 2003, objavljene pa naj bi bile spomladi 2008. Predstavila je tudi strukturo publikacije: uvod, pomen nacionalne bibliografije, selekcijska merila, katalogizacija, sodelovanje z izdajatelji, splošna organizacijska priporočila in funkcionalnost elektronskih nacionalnih bibliografij. Predavanje **Alana Danskina** (Britanska knjižnica) je odpadlo. **Beacher Wiggins** (Kongresna knjižnica, ZDA) se je v predstavitvi osredotočil na selekcijska merila pri pripravi nacionalnih bibliografij. Osnovna merila se niso spremenila, saj še vedno vključujejo publikacije, izdane v domači državi, publikacije o domači državi in publikacije prebivalcev domače države. Stroški vključujejo tako stroške vira kot stroške obdelave, hranjenja, vzdrževanja in ohranjanja vira. **Patrice Landry** (Swiss National Library, Švica) je predstavil aktivnosti delovne skupine, ki pripravlja smernice za indeksiranje v okviru nacionalnih bibliografij (*Best practices for subject access to national bibliographies: interim report by the Working Group on Guidelines for Subject Access by National Bibliographic Agencies*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/089-Bourdon_Landry-en.pdf). Začetna verzija dokumenta bo objavljena v letu 2008.

Plenarno predavanje

Adama Samassekou (predsednik African Academy of Languages, Južna Afrika, http://www.itu.int/wsis/samassekou_bio.html), aktiven v okviru WSIS (World Summit of Information Society), je govoril o pomenu jezika kot najpomembnejši človekovi značilnosti. Predstavil je Afriško akademijo jezikov, ki se ukvarja s politiko jezikoslovja na afriškem kontinentu in je edinstvena svetovna institucija. Zavzema se za enakopravnost in raznolikost jezikoslovja. Tehnologija pomeni velik potencial za področje jezikov in kulture nasploh, vendar je v kibernetnem prostoru zaenkrat prisoten le zelo majhen del od 6.000 jezikov, govornih po vsem svetu. Predstavil je tudi svetovno omrežje **maaya** (<http://www.maayajo.org/>), ki je bilo vzpostavljeno na kongresu WSIS v Tunisu, da promovira jezikovno raznolikost.

Avtorske pravice in druge pravne zadeve

Predstavitve so se nanašale na tradicionalno znanje, kulturo in folkloro, na to, kaj predstavljajo, kdo si jih lasti, kakšna vrsta zaščite intelektualne lastnine je primerna zanje in kaj pomenijo za knjižnice. S stališči WIPO (Intellectual Property and Traditional Cultural Expressions/Expression of Folklore) nas je seznanil **Wend Wendland** (World Intellectual Property Organization, Švica), vendar je kar nekaj udeležencev in referentov stališča negativno ocenilo. **Macdonald Netshitenzhe** (Department of Trade and Industry, Južna Afrika) je predstavil južnoafriški pristop do tradicionalnega znanja (*South Africa's Approach to Traditional Knowledge*). Kritiziral je počasnost organizacije WIPO pri reševanju teh vprašanj. Zelo zanimiva je bila predstavitev **Mattiasa Ahrna** (Saamia Council, Norveška), pripadnika ljudstva Sami, bolj znanega kot Laponci (*Traditional Knowledge and Traditional Cultural Expressions: Indigenous People's Perspectives*). Predstavil je svoje aktivnosti v različnih mednarodnih organizacijah, v katerih zastopa pravice avtohtonega prebivalstva ali pa se bori za zaščito in ohranitev njihove kulturne dediščine. Ne strinja se s knjižnicami, ki bi želele njihovo kulturno dediščino proglasiti za javno dobro. Po njegovem mnenju je za njeno ohranitev in ohranitev njihovega načina življenja nujna določena distanca do drugih kultur. **Loriene Roy** (University of Texas at Austin, ZDA) je v svoji predstavitvi opisala poseben vidik ohranjanja kulturne dediščine ameriških staroselcev (*Traditional Knowledge: A Native American Librarian's Perspective*). Pripovedovala je zgodbo o tem, kako so priseljenci pobili skupino Indijancev, jim pokradli oblačila in predmete, ki so jih kasneje odkrili v različnih muzejih po svetu. Navedla je tudi primer muzeja, ki je predmete vrnil prvotnim lastnikom.

Dobava dokumentov in izmenjava virov: Uporaba tehnologije za izboljšanje medknjižnične izposoje in izmenjave virov

Zanimiva je bila predstavitev **Lynne Rudasill** (University of Illinois at Urbana-Champaign, ZDA). Predstavila je projekt ALIAS (All-Language Interlending Assistance Service), ki ga vodi Slavistični referenčni servis. Knjižnica razpolaga z bogato tujejezično zbirko in seveda znanjem, ki je potrebno za upravljanje takšne zbirke. Pri medknjižnični izposoji, predvsem starejših virov, je včasih potrebno posebno znanje, da lahko običajno pomankljivo citirane vire identificiramo in poiščemo v zbirki. Zato so se odločili, da ponudijo servis drugim ameriškim knjižnicam, ki takšnih specialistov nimajo. Prispevek je objavljen na naslovu http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/096-Rudasill_Condill-en.pdf.

E-učenje: E-učenje v iskanju sodelovanja in kakovosti

Matilde Fontanin (Univerza v Trstu) je predstavila njihov model stalnega strokovnega izpopolnjevanja (*Applying Moodle² to continuing professional development. "Old" contents in a new container*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/111-Fontanin_Svab-en.pdf) na primeru poučevanja angleščine za knjižničarje. **Marilyn G. Mason** (WebJunction, ZDA) je predstavila OCLC-jev projekt, v okviru katerega razvijajo različne e-tečaje, ki so knjižnicam v pomoč pri izobraževanju njihovih knjižničarjev in uporabnikov (*Collaboration and support: two key ingredients to E-Learning implementation*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/111-Mason_Wozniak-en.pdf). Projekt financirata zakonca Gates. **Peggy Brown** (Syracuse University, ZDA) je predstavila projekt WISE (Web-based Information Science Education), v katerem sodeluje pri pripravi e-tečajev več knjižnic (*WISE Libraries: Building the Online Course of the Future*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/111-Brown-en.pdf>). Izkušnje z e-učenjem v Južni Afriki je predstavila **Vivian Agyei** (Tshwane University of Technology, Južna Afrika) v predstavitvi *From libraries to e-learning centres: a South African library experience* (<http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/111-Agyei-en.pdf>).

Nacionalne knjižnice, ICABS in informacijska tehnologija: Nacionalne knjižnice in strategije odkrivanja virov – lokalno, nacionalno in globalno

Caroline Brazier (Britanska knjižnica) je predstavila nove strateške smernice za odkrivanje virov v Britanski knjižnici (*Resource Discovery at the British Library: New Strategic Directions*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/113-Brazier-en.pdf>). Govorila je o aktivnostih na področju izboljševanja in dopolnjevanja katalogov, predvsem združevanja nekaterih doslej ločenih zbirk, o združevanju različnih servisov na nacionalni ravni, dokončanju retrospektivnih konverzij, digitalizaciji unikatnih zbirk in uvajanju novih tehnologij Web 2.0 za nove generacije uporabnikov. O strategijah odkrivanja virov v Avstraliji je govorila **Pam Gatenby** (National Library of Australia) v predstavitvi *Rapid and easy access: finding and getting resources in Australian libraries and cultural institutions* (<http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/113-Gatenby-en.pdf>). Akcijski načrt zajema pospešitev katalogizacije in digitalizacije, zamenjavo OPAC-a s servisom Libraries Australia Search, uvajanje storitveno naravnane arhitekture SOA (Service-Oriented Architecture), sodelovanje z drugimi sektorji, izboljšanje iskalnih orodij ter sodelovanje z Googlom in OCLC-jem. **Elisabeth Niggemann** (Deutsche Nationalbibliothek, Nemčija) je predstavila projekt Evropske digitalne knjižnice (*European Digital*

Library – a resource discovery strategy for libraries, museums and archives) z zelo ambicioznimi cilji in zahtevno organizacijsko in upravno strukturo. Sekcijo je popestril **Patrick Danowski** (Staatsbibliothek zu Berlin, Nemčija), ko je govoril o možnostih, ki jih knjižničarjem ponujajo tehnologije Web 2.0 (*Library 2.0 and User-Generated Content; What can the users do for us?*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/113-Danowski-en.pdf>). Tehnologije Web 2.0, kot so Weblogs, Wikis in Social Tagging, ne pomenijo samo povezovanja informacij, temveč tudi povezovanje ljudi. S pojavom interneta namreč lahko objavlja kdor koli. Predstavil je praktični primer primerjave zapisa za osebno ime iz normativne datoteke nacionalne knjižnice in metapodatkov iz Wikipedie ter povezavo med članki v Wikipedii in OPAC-u. Kritičen je bil do klasifikacijskih shem, ki niso brezplačne.

Knjižnične storitve za prebivalstvo različnih kultur, knjižnice za otroke in mladostnike: Večjezične storitve knjižnic za večjezične družine

Kathleen Heugh (Human Science Research Council, Južna Afrika) je predstavila rezultate raziskave o pomenu branja v maternem jeziku za kognitivni razvoj in doseganje učnih uspehov otrok (*Reading for cognitive development and successful learning: the importance of the mother tongue/s*). Raziskave kažejo, da je branje v maternem jeziku v prvih letih izobraževanja odločilno za uspeh pri nadaljnjem šolanju. Otrok iz bogate družine, ki v otroštvu ni bral, dosegla pri učenju slabše rezultate kot otrok iz revne družine, ki je v otroštvu bral. V Južni Afriki je veliko otrok prikrajšanih, ker morajo že na začetku šolanja uporabljati angleščino, ki je njihov drugi jezik. Odgovorni v državi se tega zavedajo, vendar se na praktični ravni nič ne spremeni. Knjižnice lahko odigrajo pomembno vlogo pri ozaveščanju staršev o pomembnosti branja otrokom v maternem jeziku in s ponujanjem primerne literature. **Kristen L. Nielsen** (Oslo Public Library, Norveška) je predstavila projekt *Babelbarn* o storitvah za dvojezične družine (*Loads of books in mother tongue make the child a happy one! Babelbarn – a library project on books and services to dual language families*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/121-Nielsen_Stenbro-en.pdf). **Florence Mdluli** (Alexandra 3rd Avenue Children's Library, Južna Afrika) je opisala prizadevanja knjižnice za pospeševanje bralne kulture otrok in njihovih staršev, še posebej mater (*Rendering a children's library services in a multicultural – multilingual community*), **Kazuko Yoda** (Japanese Library Association, Japonska) pa večjezične knjižnične storitve na Japonskem (*Facilitating Multilingual Library Services in Japan*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/121-Yoda-en.pdf>).

Upravljanje znanja: Uporaba upravljanja znanja za lažji prenos informacij v večkulturnem svetu

Predavanje **Stephna Abrama** (SirsiDynix, ZDA) je bilo posvečeno upravljanju znanja v smislu novih tehnologij Web 2.0, ki vključuje sodelovanje, izmenjavo, pripovedovanje zgodb in omreženje (*The Social Library: The 2.0 Phenomenon and KM – Collaboration, Cooperation, Sharing, Storytelling, Networking*). Kot običajno je navdušil občinstvo.

Nabava in razvoj zbirk: Modeli za opis zbirk – iniciative prihodnje generacije

Prispevek **Esa-Pekka Keskitaloja** (National Library of Finland) o opisu zbirk v teoriji in praksi je bil bolj teoretično obarvan (*Description of Collection in Theory and Practice*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/125-Hakala_Keskitalo-en.pdf), prav tako tudi prispevek **Gordona Dunsira** (Centre for Digital Library Research, Velika Britanija), ki je govoril o prihodnosti upravljanja zbirk (*Landscaping the future for collaborative collection management*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/125-Dunsire-en.pdf>).

Družbena vključenost: Kako se lahko splošne knjižnice lotijo izziva, da svoje storitve ponudijo vsem ljudem v svoji skupnosti?

Udeležila sem se otvoritvenega predavanja **Alexa Byrna** z naslovom *Mi in oni: knjižnice v skupnosti* (Us and Them: libraries in the community, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/128-Byrne-en.pdf>). Vloge knjižnic pri zagotavljanju temeljnih človeških pravic je ilustriral s primeri afer, med katerimi je navedel odzive na danske karikature, odzive na objavo članka v *Human Immunology* o izsledkih raziskav o genetskih posebnostih ljudi iz držav vzhodnega Sredozemlja, odzive na objavo otroške knjige *And Tango makes Three* itd.

Posodobitve v stroki

Jay Jordan, predsednik OCLC, je kot običajno predstavil širjenje globalne knjižnične mreže. S faktografskimi podatki po posameznih predstavništvih OCLC v svetu je ponazoril hitro rast knjižnične mreže. Na kratko je predstavil številne proizvode in storitve, ki jih ponujajo, zlasti tiste, ki so bili razviti v zadnjem času. Zelo so ponosni na rezultate dela raziskovalnega inštituta, ki šteje že 35 do 40 raziskovalcev. Med projekti je posebej izpostavil projekte vključevanja velikih centralnih katalogov v WorldCat. V letu 2006 je bilo v WorldCat vpisanih 6 milijonov novih zapisov, v letu 2007 pa že 15 milijonov. Najavil je nekatere nove aplikacije Web 2.0 ter poudaril dobro sodelovanje z Googlom in Microsoftom.

Plenarno predavanje

Jane Duncan (izvršna direktorica Freedom of Expression Institute, Južna Afrika) je pripovedovala o primerih kršitev pravic svobodnega izražanja v javnih ustanovah in drugih organizacijah v Južni Afriki.

Novosti v digitalnem arhiviranju in ohranjanju gradiva

Neformalno predstavitev novosti na področju digitalnega arhiviranja in ohranjanja gradiva sta organizirali nacionalni knjižnici Nizozemske in Avstralije. Predstavitve so imeli: **Douwe Drijfhout** (National Library of South Africa), **Helen Shenton** (Britanska knjižnica), **Marg Stewart** (Library and Archives Canada), **Reinhard Althernhoner** (National Library of Germany), **Bohdana Stoklasova** (National library of the Czech Republic), **Pavel Krbec** (Charles University Prague), **Hilde van Wijngaarden** (National Library of the Netherlands), **Rifaat Hilal** (National Library and Archives of Egypt), **Eva Muller** (National Library of Sweden) in **Pamela Gatenby** (National Library of Australia). Nalogo moderatorja je opravljala Hilde van Wijngaarden, ki je po vsaki predstavitvi skupaj z referentom ocenila, v kateri fazi je posamezni projekt. Določila je sedem faz:

- raziskave
- analiza stanja (Nemčija, Egipt)
- eksperimentiranje (Južna Afrika, Kanada, Češka)
- faza prototipov (Nizozemska)
- razvoj (Anglija, Kanada, Češka)
- uvajanje (Nemčija)
- produkcijska faza (Nizozemska)

Projekti nekaterih nacionalnih knjižnic so v več razvojnih fazah, predvsem zato, ker ločeno rešujejo probleme arhiviranja in ohranjanja e-virov. Pri naštetih projektih poteka razvoj najhitreje na Nizozemskem, kjer se ukvarjajo s problemi migracije in razvoja emulatorjev za ohranjanje elektronskega gradiva.

Katalogizacija – Partnerstvo v katalogizaciji: principi, standardi in projekti

Elena Escolano Rodríguez (Biblioteca Nacional, Španija) in **Dorothy McGarry** (University of California, ZDA) sta predstavili konsolidirani ISBD (*Consolidated ISBD: A Step Forward*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/145-EscolanoRodriguez_McGarry-en.pdf), ki nadomešča specializirane ISBD-je. Primere bodo v publikaciji z zamenljivimi listi dodali v naslednjih dveh letih. **Hester Marais** (University of South Africa) je predstavila različne kooperativne sisteme katalogizacije v Južni Afriki s poudarkom na sistemu GAELIC (*Gauteng*

and Environs Library Consortium, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/145-Marais-en.pdf>). Predstavila je primerjavo stroškov kreiranja in redigiranja zapisa v lokalnih katalogih s ceno za zapis, ki ga prispevajo v OCLC. Razlika v vložku je velika, približno 1 : 4, saj je močno prisotna miselnost, da zapisov v lokalnih katalogih "ni hče ne bo videl". **Mary Adwoa Arkorful** (University of Education, Gana) je predstavila online kataloge v afriških visokošolskih knjižnicah (<http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/145-Arkorful-en.pdf>), ki se gradijo pretežno ob podpori različnih sponzorjev (Svetovna banka, Ford, Carnegie Corporation, Rockefeller Foundations, MacArthur Foundation, Mortenson Center, VTLS, OCLC in drugi). Na področje katalogizacije se je navezala tudi **Barbara Tillett**, ki je predstavila peto srečanje mednarodnih izvedencev za pripravo mednarodnih katalogizacijskih pravil (*5th International Meeting of Experts for an International Cataloguing Code*) in aktivnosti v zvezi z dokumentom *Statement of International Cataloguing Principles*. Slednjega naj bi poenostavili in tako približali uporabnikom.

Referenčni in informacijski servisi – lti naprej in ostati spredaj: izobraževanje za namene referenčnega in informacijskega servisa prihodnosti

Gitte Larsen (Royal School of Library and Information Science, Danska) je opisala potrebe po strokovnem znanju in stalnem strokovnem izpopolnjevanju referenčnih in informacijskih delavcev v hibridni knjižnici (*Preparing library staff for reference and information work in the hybrid library – the need for skills and continuing professional development*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/Programme2007.htm>). Na leto organizirajo 200 do 250 tečajev, od tega je 60–77 tečajev novih. Zelo pomembno je, da se izobražuje in izpopolnjuje kolektiv v celoti in ne samo posamezniki. Referenčne knjižničarje izobražujejo za naslednja področja: intervju uporabnikov, iskalne veščine, poznavanje virov, poznavanje orodij, veščine pisnega komuniciranja, razumevanje etičnih vprašanj, veščine večopravnosti in hitrega razmišljanja. Približno 30 odstotkov sredstev namenijo razvoju novih servisov, 10 odstotkov delovnega časa pa namenijo učenju. **Paula Rumbaugh** (OCLC) je predstavila rezultate ocenjevanja referenčnih storitev nekaterih knjižnic, ki uporabljajo QuestionPoint (*Are librarians missing a continuing education opportunity? An international comparison of virtual reference services*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/151-Olszewski_Rumbaugh-en.pdf). Analizirali so 527 transakcij e-pošte v tipičnem tednu v aprilu 2006, in sicer za 23 knjižnic iz 10 držav. Med njimi je bila tudi ena slovenska knjižnica. Ocenjevali so prijaznost knjižničarja, popolnost odgovora, sledenje uporabniku, druge dejavnike kakovosti in vidne kulturne razlike. **Leanne Brown** (University of South Africa Library) je predsta-

vila izobraževanje knjižničnega osebja in študentov za uporabo IKT (*Information literacy skills training of staff and students in the Unisa Library: challenges and opportunities*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/151-Brown_Mokgele-en.pdf) in poudarila, da imajo veliko težav zaradi pomanjkanja računalniške opreme. **Heather Todd** (University of Queensland Library, Avstralija) je govorila o Knjižnici 3.0 (*Library 3.0: Where art our skills?*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/151-Saw_Todd-en.pdf), ki naj bi bila realizirana v bližnji prihodnosti. Nekateri udeleženci so s precejšnjo ostrino komentirali in ugotavljali, da “ni časa niti za *prvo življenje*, kaj šele za *drugo*, ter se spraševali “ali sploh kdo razmišlja o produktivnosti knjižničarjev ...”.

Klasifikacija in indeksiranje: Partnerstvo za dostop do vsebin, ki bo združilo knjižnice in uporabnike

James M. Turner (Université de Montréal, Kanada) je predstavil način indeksiranja filmov (*Audio description text for indexing films*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/157-Turner_Mathieu-en.pdf), ki so ga doslej uporabili že pri 200 filmih. **Jonathan Furner** (University of California, ZDA) pa je predstavil, kakšne naj bi bile uporabniške označbe (angl. *user tagging*) knjižničnih virov, da bi bil možen kasnejši dostop (*User tagging of library resources: Toward a framework for system evaluation*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/157-Furner-en.pdf>). **Sarah Hayman** (education.au, Avstralija) je govorila o možnostih, da se za potrebe izobraževalnih mrež v Avstraliji uporabniške označbe povežejo s kontroliranimi slovarji (*Taxonomy Directed Folksonomy: integrating user tagging and controlled vocabularies for Australian education networks*, http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/157-Hayman_Lothian-en.pdf). **L. Sulisty-Basuki** (Universitas Indonesia) je predstavil uporabo Deweyjeve decimalne klasifikacije v Indoneziji (*Greater subject access to Dewey Decimal Classification's notation, with special reference to Indonesia's geography, period and language notations*, <http://www.ifla.org/IV/ifla73/papers/157-Sulisty-Basuki-en.pdf>). Bil je zelo kritičen do uredniške politike DDC-ja, saj, kljub temu da klasifikacijo uporabljajo že od leta 1952, še vedno ni prilagojena potrebam Indonezije, predvsem v zvezi z geografskimi področji, zgodovinskimi obdobji in jeziki.

Zaključna slovesnost in seja Sveta

Med zaključno slovesnostjo smo po uvodnih formalnostih poslušali poročilo predsednika Ifle, predstavitev letnega poročila, letnega finančnega poročila ter nastop nove predsednice **Claudie Lux** iz Nemčije. Razglasili so tudi najboljši plakat z naslovom *A Streetcar named Book*, ki sta ga predstavila Predrag Đukić in Marjan Marinković iz Beograda.

Opombe

- 1 Funkcionalne zahteve za normativne zapise za predmetne oznake (Functional Requirements for Subject Authority Records)
- 2 Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment

Marta Seljak